

SLAVKO MATIĆ – BRANIMIR PRPIĆ

POŠUMLJAVANJE

Izdaju

ODBOR ZA PROVOĐENJE DRUŠTVENOG DOGOVORA I
REALIZACIJU PROGRAMA POŠUMLJAVANJA OD 1981—85.
GODINE REPUBLIČKE KONFERENCIJE SSRN HRVATSKE

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA SUMARSTVA I DRVNE
INDUSTRIJE HRVATSKE

Za izdavače

Franjo Knebl, dipl. ing. šum.

Slavko Horvatinović, dipl. ing. šum.

Glavni i odgovorni urednik

Prof. dr Branimir Prpić

Lektor

Vesna Smokrović - Bingulac, prof.

Likovna oprema

Lovro Findrik, akad. slikar

Grafički prikazi i obrada

Đikanović Velimir, graf. ing.

Tehnički urednik i korektor

Prof. dr Branimir Prpić

Tisak

Tiskara Petrinja

SLAVKO MATIĆ - BRANIMIR PRPIĆ

POŠUMLJAVANJE

Zagreb 1983.

S A D R Ž A J

PREDGOVOR	7
UVOD	8
POŠUMLJAVANJE NOVIH POVRŠINA KAO OSNOVNI PREDUVJET ŽIVOTNIH PRILIKA I GOSPODARSKOG NAPRETKA	12
ULOGA I ZNAČENJE ŠUMSKIH RASADNIKA PRI POŠU- MLJAVANJU NOVIH POVRŠINA	14
1. Vrste šumskih rasadnika	15
2. Proizvodnja sadnica	17
PRIPREMNI RADOVI KOD POŠUMLJAVANJA NOVIH PO- VRŠINA	21
1. Odabiranje prikladnih površina za pošumljavanje	22
2. Izbor vrsta drveća za pošumljavanje	23
Kontinentalno područje	25
Četinjače	27
Obična jela	27
Obična smreka	28
Pančičeva omorika	30
Obični bor	31
Crni bor	32
Evropski ariš	33
Američka zelena duglazija	38
Američki borovac	34
Listače	35
Hrast lužnjak	35
Hrat kitnjak	37
Poljski jasen	37
Crna joha	39
Obična breza	39
Malolisna lipa, velelisna lipa i srebrolisna lipa	40
Gorski javor, javor mliječ	41
Crni orah	41
Bagrem	41
Crveni hrast	43

Područje krša	43
Četinjače	44
Alepski bor, brucijski bor	44
Primorski bor	45
Pinj	45
Atlaski cedar	46
Libanonski cedar, himalajski cedar	46
Obični čempres, arizonski čempres, grčka jela, špa- njolska jela	46
Listače	47
Crnika	47
Medunac	48
Obični koprivić, žuti koprivić	49
3. Izbor načina pošumljavanja	50
4. Određivanje vremena pošumljavanja	51
5. Priprema tla za pošumljavanje	51
6. Određivanje prostornog rasporeda i međusobnog razmaka biljaka i redova	54
NAČINI POŠUMLJAVANJA	56
1. Sadnja biljaka s golim korijenjem	56
1.1. Sadnja u jame	59
1.2. Sadnja u zasjeke i jamice	63
1.3. Sadnja na humke i nasipe	64
1.4. Sadnja u jarke	64
2. Sadnja biljaka s busenom (obloženim korijenom)	65
POŠUMLJAVANJE NA KRŠU	69
NJEGA NOVIH ŠUMA PODIGNUTIH POŠUMLJAVANJEM	72
1. Zaštita od različitih štetočina	73
2. Obrada i gnojidba tla	74
3. Popunjavanje šumskih kultura i plantaža	74
4. Čišćenje i prorijeđivanje	75
5. Primjena drugih mjera koje treba da povećaju kvalitetu i proizvodnju šumske kulture i plantaže	76
LITERATURA	78

PREDGOVOR

»Pošumljavanje ne znači samo podizanje nove šume. Pošumljavanjem se, pored ekonomske koristi koju imamo ili ćemo imati, i uljepšava i obogaćuje zemlja«.

Josip Broz Tito

S akcijom pošumljavanja u SR Hrvatskoj 1981. godine ukazala se istovremeno potreba za priručnikom koji bi bio namijenjen učesnicima akcija (omladini, njihovim nastavnicima, neposrednim rukovodiocima radova na terenu), a koji bi s teoretske i praktične strane pomogao tim radovima. Tog zadatka prihvatili su se dr Branimir Prpić i dr Slavko Matić, nastavnici Šumarskog fakulteta u Zagrebu i nesumnjivo je da će taj priručnik pomoći neposrednim učesnicima akcije u cilju njenog boljeg ostvarenja.

Glavni nosilac akcije je Socijalistički savez radnog naroda Hrvatske, najprije Savez socijalističke omladine, uz pomoć šumarskih stručnjaka. Predviđeno je da se pored radnih akcija na većim površinama (SORA), učestalo organiziraju i lokalne radne akcije. Svaka škola, svaka organizacija mladih prijatelja prirode ili organizacija izviđača morala bi imati svoje površine na kojima bi kontinuirano obavljala pošumljavanje i njegu »svoje« šume. Pri izboru i pronalaženju takvih površina pomogla bi šumska gospodarstva, šumarije, mjesne zajednice, općinske skupštine i drugi društveni faktori.

Isto tako je poželjno da se u te akcije uključe sve članice SSRN kao što su npr. Savez boraca te vatrogasna i lovačka društva.

U ime Odbora za provođenje društvenog dogovora i realizaciju programa pošumljavanja Republičke konferencije SSRN Hrvatske, zahvaljujem autorima na uloženom trudu pri izradi ovog priručnika.

Franjo Knebl, dipl. ing.